

#ASKDRAGHI – VASTAUSVIDEOIDEN KYSYMYKSET JA VASTAUKSET

Tämä kysymys koskee Euroopan talouden elpymistä, ja se on esitetty Facebookissa. Italiassa asuva Ismail kysyy: ”Milloin Eurooppa elpyy täysin taantumasta?”

Euroopan unioni on jo itse asiassa elpynyt taantumasta. Tautuma oli kuitenkin hyvin vaikea ja todennäköisesti – tai varmastikin – syvin taantuma 1930-luvun suuren laman jälkeen.

Miljoonat ihmiset menettivät työnsä, ja nuorten työllistyminen oli vaikeampaa kuin koskaan.

Nyt EU:n talous on kasvanut keskeytyksestä jo noin 4,5 vuoden ajan, ja työllisyys on ennennäkemättömän hyvä. Viimeisten 3,5 vuoden aikana on luotu 7 miljoonaa uutta työpaikkaa.

Työllisyyslukujen taakse mahtuu kuitenkin hyvinkin erilaisia tilanteita.

Erityisesti työpaikkojen laadussa on parantamisen varaa: monet työpaikoista ovat määrä- tai osa-aikaisia.

Tilanne on siis selvästi kohentunut mutta vaatii yhä lisäparannusta.

Edistys on joka tapauksessa ollut lähinnä rahapolitiikkamme ansiota. Korot on nimittäin pidetty matalina jo pitkään, minkä ansiosta lainaa on taas ollut saatavilla asunnonostoon ja muihin investointeihin, jotka auttavat luomaan työpaikkoja.

Työtä on siis jatkettava, ja tärkeimmät ongelmat on pidettävä mielessä. Kaiken kaikkiaan tilanne on kuitenkin selvästi kohentunut.

Jan Belgiasta on huolissaan työttömyydestä. Hän kysyy: ”Mitä jos keinoäly ja robotit aiheuttaisivat massiivisen nuorisotyöttömyyden? Miten EKP reagoisi siihen?”

Tekniikan kehityksen on pelätty tuhoavan työpaikat kutakuinkin jo teollisen vallankumouksen alusta alkaen.

Tähän mennessä saadut kokemukset osoittavat, että uuden teknologian käyttöönotto on itse asiassa lisännyt työpaikkoja enemmän kuin tuhonnut niitä.

Voimme siis suhtautua siihen melko luottavaisin mielin.

Kahden edellytyksen on kuitenkin täytyttävä. Ensiksikin edut, joita uusi teknologia tuo sitä ensimmäisinä hyödyntäville aloille, on ulotettava myös muualle talouteen, jotta muillekin aloille syntyisi uusia työpaikkoja.

Toiseksi ihmisten, jotka menettävät työpaikkansa uuden teknologian vaikutuspiiriin kuuluvilla aloilla, on voitava löytää työtä muualta taloudesta.

Muutos ei useinkaan ole helppo eikä kivuton, vaan se vaatii maan hallitukselta tukea. Tukea tarvitaan erityisesti koulutukseen, jotta ihmiset voivat opiskella uuden ammatin.

Ranskassa asuva Victoria haluaisi tietää, miten lohkoketjuteknologia voi toimia talouden tukena.

Lohkoketjut ovat itse asiassa hyvin lupaava teknologia. Sen avulla voidaan selvästi nopeuttaa tiettyjä prosesseja.

Esimerkiksi laskut voidaan maksaa automaattisesti heti niiden saapumishetkellä.

Koska lohkoketjuteknologia on uusi ja lupaava, se tulee todennäköisesti tukemaan taloutta ja tuottamaan monenlaista hyötyä.

Mekin olemme hyvin kiinnostuneita lohkoketjuteknologiasta, mutta keskuspankkitoiminnassa se ei ole vielä turvallinen. Siksi se vaatii vielä lisätutkimusta.

Tutkimushanke on monimutkainen, joten se toteutetaan yhdessä Japanin keskuspankin kanssa. Toivottavasti saammekin siitä paljon hyötyä.

Seuraava kysymys koskee bitcoinia. Italiassa asuva Italo kysyy: ”Jos olisit kaltaiseni nuori korkeakouluopiskelija, hankkisitko bitcoineja pahan päivän varalle?”

Ei ole minun asiani sanoa, mitä kenenkin pitäisi tehdä, mutta harkitsisin kyllä asiaa tarkkaan.

Euro ei muutu mihinkään yhdessä yössä, vaan sen arvo on vakaa. Bitcoinin arvo taas heilahtelee huimasti.

Muun muassa siksi en ylipäänsä kutsuisi bitcoinia valuutaksi. Siihen on kuitenkin toinenkin syy.

Euro on nimittäin Euroopan keskuspankin vastuulla ja dollari Yhdysvaltain keskuspankin vastuulla. Muut valuutat ovat maiden keskuspankkien tai valtionhallinnon vastuulla. Bitcoinista vastuuta ei kanna kukaan.

Monissa kysymyksissä haluttiin myös tietää, aikooko EKP kieltää bitcoinin tai säännellä sitä.

Se ei kuulu EKP:n tehtäviin.

Christiaan Alankomaista on esittänyt seuraavan kysymyksen: ”Pystyvätkö EU ja EKP tekemään ajoissa riittäviä uudistuksia uuden suuren talouskriisin varalta?”

Tähän kysymykseen vastaamiseksi on hyvä palauttaa mieliin, millaisessa jamassa EU-maat olivat kriisin alkaessa.

Ne kärsivät neljästä suuresta heikkoudesta.

Ensiksikin monet euroalueen talouksista eivät olleet kilpailukykyisiä.

Toiseksi mailla oli jo paljon julkista velkaa. Ne eivät siis voineet vastata kriisiin lisäämällä julkista rahoitusta, ja julkiset taloudet olivat muutenkin hyvin alijäämäisiä.

Myös yksityistä velkaa oli jo valmiiksi paljon – niin kotitalouksilla kuin yrityksillä. Ihmiset eivät siis pystyneet paikkaamaan tulojensa äkillistä pienenemistä ottamalla lisää velkaa.

Rahoitus- ja pankkijärjestelmä oli hyvin heikko ja haavoittuvainen, ja rahaliitto oli vielä niin keskeneräinen, ettei kriisistä kyetty selviytymään tehokkaasti.

Kaikilla näillä osa-alueilla on kuitenkin edistytty huomattavasti.

Monien maiden taloudet ovat nyt kilpailukykyisempiä, ja julkinen velka on supistunut – tosin ei vielä läheskään riittävästi.

Sekä yritysten että kotitalouksien velkataakka on pienentynyt, ja rahoitusjärjestelmää ohjataan nyt tiukemmin säännöin. Lisäksi rahaliiton tueksi on luotu yhteinen pankkivalvonta.

Edistystä on siis tapahtunut, mutta jatkotoimia tarvitaan kilpailukyvyn parantamisen ja velkaantumisen purkamisen saralla, ja rahaliitossakin on syvennettävä yhdentymistä.

Maiden hallitukset ovatkin jo edenneet selvästi tähän suuntaan.